

Guía Docente

Datos Identificativos					2016/17
Asignatura (*)	Introdución á ciencia política e da administración		Código	615G01106	
Titulación	Grao en Socioloxía				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6	
Idioma	Castelán				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Socioloxía e Ciencia Política da Administración				
Coordinación	Roman Masedo, Laura	Correo electrónico	laura.roman@udc.es		
Profesorado	Roman Masedo, Laura	Correo electrónico	laura.roman@udc.es		
Web					
Descrición xeral	Trátase dunha materia de carácter eminentemente introductorio cuxo obxectivo xeral é ofrecer ao estudante unha visión o máis ampla posible desta disciplina, sen deixar de abordar os temas de maneira que se procure un coñecemento notable dos mesmos. Xunto a este obxectivo xeral, o ensino desta materia, no marco dos temas que lle son propios, expónse cubrir outro tres obxectivos clave que son os seguintes: 1) que o estudante coñeza a herdanza intelectual e as ferramentas conceptuais de que dispón a Ciencia Política como disciplina científica; 2) que o estudante coñeza os resultados das principais liñas de investigación que se desenvolveron, así como os enfoques cos que abordar o estudo dos procesos, os actores e as institucións políticas; e 3) que o estudante reforce as súas habilidades respecto da sistematización de ideas, a presentación das mesmas, a orde do seu discurso, a posta en común dos seus coñecementos, e que sexa capaz de alcanzar estes obxectivos tanto no seu traballo individual como en equipo.				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
A10	Introducción a las teorías sobre el poder, la legitimidad y el Estado. Formas de organización política y su evolución histórica, con especial atención a los sistemas contemporáneos.
A17	Conocimientos y habilidades en la búsqueda de información secundaria en las diferentes fuentes (instituciones oficiales, bibliotecas, internet, etc.).
A24	Conocimientos y habilidades en transmitir los conceptos, problemáticas y perspectivas sociológicas.
B1	Capacidad de organización y planificación.
B3	Capacidad de análisis y síntesis.
B5	Capacidad de gestión de la información.
B12	Trabajo en equipo.
B17	Motivación por la calidad.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título	
Se finalizan con éxito esta materia, os estudantes deberán ser capaces de:	A10	
DESCRIBIR os conceptos básicos para un coñecemento inicial dos temas fundamentais da Ciencia Política e da Administración.		
RECOMPILAR bases de datos e índices sinxelos relacionadas con temas concretos da materia.	A17	
RESUMIR as cuestións candentes do panorama político contemporáneo.	A24	
ORGANIZAR o tempo en función da planificación da materia.		B1
REPRODUCIR de xeito sintético os contidos elementais da materia.		B3
MANEXAR de forma ordenada os materiais para elaborar os traballos.		B5
COLABORAR cos seus compañeiros/ás na elaboración de traballos do curso.		B12
MOSTRAR interese pola presentación e o contido dos seus traballos.		B17

Contidos	
Temas	Subtemas
LECCIÓN 1. O ESTUDO CIENTÍFICO DA POLÍTICA.	Que é a política? Poder, autoridade e lexitimidade. As distintas manifestacións da política: estruturas, procesos e resultados. Os escenarios da actividade política: a política no Estado e a política na sociedade. Os enfoques da Ciencia Política. A teoría normativa. O institucionalismo. O conductismo. A teoría da elección racional. A perspectiva feminista.
LECCIÓN 2. O ESTADO.	Factores sociais, políticos e ideolóxicos no surgimento do Estado. Os teóricos do Estado: Maquiavelo, Bodino e Hobbes. Liberalismo político e Estado. A crise do Antigo Réxime. Características do Estado Liberal: Estado de Dereito, Declaracións de Dereitos e División de Poderes. A idea de nación política. As transformacións do Estado Liberal: a democracia liberal. Estado social e Estado de Benestar. Antecedentes do Estado de Benestar. Etapas na implantación do Estado de Benestar. A crise do Estado de Benestar. Cuestións actuais sobre a realidade estatal. O Estado na súa relación coas organizacións supraestatales e subestatales. Estado e globalización. Fronteiras estatais e dereitos humanos.
LECCIÓN 3. RÉXIMES POLÍTICOS NON DEMOCRÁTICOS E TRANSICIÓNS POLÍTICAS.	Problemas de definición: réximes autoritarios e réximes totalitarios. A quebra das democracias liberais en Europa: os réximes totalitarios na primeira metade do século XX. Tipoloxía dos réximes non democráticos. Cambio, modernización e transición política. O proceso de cambio político: transición, instauración e consolidación democrática. Os actores e as modalidades do cambio. Condicións para a consolidación da democracia.
LECCIÓN 4. A DEMOCRACIA I.	O debate sobre o concepto: democracia e poliarquía. As transformacións da democracia: dos polis grega á democracia liberal. Modelos teóricos de democracia: liberal-protector, democrático-participativo e pluralista-competitivo.
LECCIÓN 5. CULTURA E SOCIALIZACION POLÍTICA.	Valores e actitudes políticas. A cultura política: aparición do enfoque, definición e indicadores para o seu estudo. O concepto de cultura cívica e as súas críticas. Orientacións e valores políticos na sociedade post-industrial. A socialización política: concepto e axentes de socialización.
LECCIÓN 6. A ACCIÓN POLÍTICA INDIVIDUAL.	Definición. Como participar en política: formas convencionais e non convencionais de acción política. Do comportamento electoral á violencia política.
LECCIÓN 7. A ACCIÓN POLÍTICA COLECTIVA: PARTIDOS POLÍTICOS E GRUPOS DE INTERESE.	Orixe histórica e evolución dos partidos políticos. As funcións dos partidos políticos na democracia. Tipoloxía dos partidos políticos. Os sistemas de partidos: concepto e tipoloxía. Concepto de grupo de interese: grupos de interese, grupos de presión e partidos políticos. Tipoloxías. Modalidades de acción: da persuasión á acción directa. Condicionantes para determinar as posibilidades de éxito dun grupo de interese.
LECCIÓN 8. PARLAMENTOS E REPRESENTACION.	Asembleas medievais e parlamentos modernos. Estrutura e composición dos parlamentos. Funcións dos parlamentos A representación política: concepto e evolución.
LECCIÓN 9. ELECCIONS E SISTEMAS ELECTORAIS.	Funcións das eleccións. Características do sufraxio democrático. Compoñentes do sistema electoral. Tipoloxía dos sistemas electorais.
LECCIÓN 10. EXECUTIVOS E ADMINISTRACIONES.	Orixe e desenvolvemento da institución governamental. O goberno parlamentario: surgimento histórico e características. O presidencialismo: surgimento histórico e características. Conceptos básicos no estudo das administracións públicas. Weber e a paradigma burocrático. O problema da lexitimidade e a crise da administración burocrática: a administración por obxectivos, a xestión de calidade total e a nova xestión pública. Os actuais procesos de gobernanza. O concepto do bo goberno.
LECCIÓN 11. A ORGANIZACIÓN TERRITORIAL DO ESTADO.	A distribución territorial do poder. O Estado unitario. A descentralización administrativa. O Estado composto: estados rexionais e estados federais. As relacións intergubernamentais.

LECCION 12. A DEMOCRACIA II	Tipoloxía dos réximes democráticos: democracias maioritarias e democracias de consenso.
-----------------------------	---

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A10	24	0	24
Traballos tutelados	A17 B1 B5 B12 B17	24	70	94
Proba obxectiva	A24 B3	2	20	22
Atención personalizada		10	0	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Comprenden o conxunto de explicacións do profesor necesarias para que o alumno/a adquira as competencias de Tipo A (relativas á comprensión dos contidos temáticos da materia) e se dote das ferramentas analíticas e as habilidades adecuadas ás competencias Tipo B e C.
Traballos tutelados	Comprenden un conxunto de actividades semanais encamiñadas ao coñecemento práctico das competencias A y B. Trátase por tanto de aplicar as dicit competencias á análise de materiais de contido político dos que disporá o alumno antes ou durante o horario de clases. Devanditos materiais poden ser desde textos políticos clásicos ata noticias sobre cuestións políticas de actualidade, pasando por aqueles que permitan a realización de pequenas investigacións. Algúns destes traballos haberán de presentarse por escrito e poderán realizarse en ou fose da aula, mentres que a realización doutros requirirá da presenza do alumno na aula e da súa participación na actividade proposta. A principios do cuadrimestre os estudantes disporán dun documento coa explicación pormenorizada das prácticas que han de realizar semanalmente e, máis concretamente, sobre aquel obxecto de avaliación.
Proba obxectiva	Ao final do período lectivo correspondente á materia, cada estudante ha de pasar unha proba escrita na que deberá demostrar o grao de coñecemento e comprensión da materia obxecto de estudo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	A atención personalizada ao alumno realizarase respecto ao conxunto de actividades que comprende a materia. Por tanto, dita atención prestarase na resolución de dúbidas que poidan xurdir durante as clases maxistras ou de face á preparación da proba escrita. Con todo, pola mesma natureza dos traballos tutelados, a atención personalizada reforzarase mediante un horario de titorías establecido para ese efecto. No caso dos estudantes matriculados a tempo parcial, acordarase un horario de titorías acomodado ás circunstancias persoais do devandito alumnado.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	A10	Neste caso trátase de valorar a asistencia regular dos estudantes ás clases.	20
Traballos tutelados	A17 B1 B5 B12 B17	Trátase da valoración da serie de exercicios descritos máis arriba (véxase apartado de "metodoloxía") que han de realizarse, ben por escrito, ben asinando unha folla de asistencia aos mesmos. A principio do curso os estudantes serán puntualmente informados o tipo de prácticas que han de realizar, como realizalas, e de cales delas serán consideradas para a súa avaliación.	20

Proba obxectiva	A24 B3	Trátase dunha proba na que os alumnos haberán de responder por escrito a unha serie de preguntas relacionadas cos contidos do temario da materia.	60
-----------------	--------	---	----

Observacións avaliación

OBSERVACIÓNS PARA ESTUDANTES MATRICULADOS A TEMPO COMPLETO.

- 1º) Para superar esta materia, tanto na convocatoria de xuño como, no seu caso, na de xullo, é necesario alcanzar o cinco puntos, independentemente do valor que a avaliación adquira en cada un dos ítems avaliados, pero non se poderá superar a materia sen presentar os traballos obrigatorios.
- 2º) No caso daqueles estudantes que non superen a materia na convocatoria de maio/xuño, a nota de asistencia e a dos traballos de curso se garda para a convocatoria de xullo. Entre ambas convocatorias non poderán repetirse os traballos.
- 3º) Os traballos obxecto de avaliación haberán de realizarse na aula ou entregarse en clase os días sinalados no "Programa de Exercicios", do que os estudantes disporán a principios do cuadrimestre. Fora destas datas, os traballos só se recollerán e correxirán de maneira excepcional por causas de forza maior debidamente xustificadas.

OBSERVACIÓNS PARA ESTUDANTES MATRICULADOS A TEMPO PARCIAL.

Para aqueles estudantes acollidos á situación de recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia (segundo a "Norma que regula o réxime de dedicación ao estudo dos estudantes de Grao na Universidade da Coruña"), observaranse as seguintes normas de avaliación, tanto na primeira como na segunda oportunidade:

- 1º) Realización do exame oficial na primeira ou segunda oportunidade. A materia do devandito exame é a mesma e prepárase cos mesmos Manuais que no caso do resto de estudantes. O seu valor sobre a nota final será dun 70%.
- 2º) Presentación dun traballo nas datas establecidas para os exames da primeira ou segunda oportunidade. O devandito traballo versará sobre un asunto relacionado coa temática da materia que se acordará coa profesora na primeira titoría realizada para ese efecto. O seu valor sobre a nota final será dun 30%. O estudante que entregue o seu traballo na convocatoria de exame da primeira oportunidade non poderá repetilo en caso de ter que presentarse de novo ao exame na segunda, pero a cualificación quedará gardada. Non se poderá superar a materia sen presentar o traballo obrigatorio.
- 3º) Para acollerse a esta modalidade de avaliación, é condición sine qua non que os estudantes nesta situación **PÓÑANSE EN CONTACTO COA PROFESORA DA MATERIA DURANTE AS TRES PRIMEIRAS SEMANAS DO CUADRIMESTRE**. Este requirimento ten o obxecto de planificar e acomodar o seguimento da materia de forma individualizada e en función das circunstancias de cada estudante. Por tanto, non se admitirá que un estudante recorra a esta modalidade de avaliación unha vez superado o devandito prazo.

Fontes de información

Bibliografía básica

A seguinte bibliografía só comprende textos de carácter xeral que os estudantes poden consultar para completar ou reforzar as explicacións do profesor, así como os Manuais que haberán de empregar para preparar o exame da materia. Ao longo do curso realizaranse as recomendacións pertinentes sobre a consulta ou lectura de obras de carácter monográfico.

BIBLIOGRAFÍA GENERAL (INTRODUCCIÓN A LA CIENCIA POLÍTICA) Artola, M. (1989): Textos fundamentales para la historia, Alianza, Madrid. Baena del Alcázar, M. (2000): Curso de Ciencia de la Administración. Volumen 1, Tecnos, Madrid. Ballart, X. y Ramió, C. (2000): Ciencia de la Administración, Tirant lo Blanch, Valencia. Bañón, R. y Carrillo, E. (1997): La nueva Administración Pública, Alianza, Madrid. Battle, A. (recopilador)(1992): Diez textos básicos de Ciencia Política, Ariel, Barcelona. Botella, J.; Cañeque, C. y Gonzalo, E. (eds.)(1994): El pensamiento político en sus textos, Tecnos, Madrid. De Blas, A. y Pastor, J. (coords.)(1997): Fundamentos de Ciencia Política, UNED, Madrid. Del Aguila, R., Vallespín, F. et al. (1998): La democracia en sus textos, Alianza, Madrid. Ferrando Badía, J. (1988): Estudios de Ciencia Política y de Teoría Constitucional, Tecnos, Madrid. García Cotarelo, R. y Paniagua Soto, J.L. (comps) (1987): Introducción a la Ciencia Política, UNED, Madrid. Goodin, R. y Klingemann, H-D. (2001): Nuevo manual de Ciencia Política, Istmo, Madrid. Meny, I. y Thoenig, J.C. (1992): Las Políticas Públicas, Ariel, Barcelona. Máiz, R. (comp.)(2001): Teorías políticas contemporáneas, Tirant lo Blanch, Valencia. Molina, I. (colabora Santiago Delgado)(1998): Conceptos fundamentales de Ciencia Política, Alianza, Madrid. Olías de Lima, B. (coord.)(2001): La Nueva Gestión Pública, Prentice Hall, Madrid. Olmeda Gómez, J.A. (1999): Ciencia de la Administración. Volumen I. Teoría de la Organización y Gestión Pública, UNED, Madrid. Olmeda Gómez, J.A. y Parrado Díez, S. (2000): Ciencia de la Administración. Volumen II. Los Sistemas Administrativos, UNED, Madrid. Pasquino, G. et al. (1992): Manual de Ciencia Política, Alianza, Madrid. Pastor, M. (comp.)(1989): Ciencia Política, McGraw Hill, Madrid. Pastor, M. (coord.)(1994): Fundamentos de Ciencia Política, McGraw-Hill, Madrid. Subirats, J. (1989): Análisis de políticas públicas y eficacia de la Administración, MAP, Madrid. Vilas Nogueira, J. (1994): Introducción a la Ciencia Política, Tórculo Edicións, Santiago de Compostela. Villoria Mendieta, M. y del Pino Matute, E. (1997): Manual de gestión de recursos humanos en las administraciones públicas, Tecnos, Madrid.

MANUALES NECESARIOS PARA PREPARAR LA ASIGNATURA MANUAL A. Caminal Badía, M. (coord.)(2006): Manual de Ciencia Política, Tecnos, Madrid. MANUAL B. Del Aguila, R. (ed.)(2003): Manual de Ciencia Política, Trotta, Madrid. MANUAL C. Uriarte, E. (2002): Introducción a la Ciencia Política, Tecnos, Madrid. MANUAL D. Vallés, J.M. (2000): Ciencia Política. Una Introducción, Ariel, Barcelona.

BIBLIOGRAFÍA GENERAL (INTRODUCCIÓN A LA CIENCIA POLÍTICA) Artola, M. (1989): Textos fundamentales para la historia, Alianza, Madrid, Baena del Alcázar, M. (2000): Curso de Ciencia de la Administración. Volumen 1, Tecnos, Madrid. Ballart, X. y Ramió, C. (2000): Ciencia de la Administración, Tirant lo Blanch, Valencia. Bañón, R. y Carrillo, E. (1997): La nueva Administración Pública, Alianza, Madrid. Battle, A. (recopilador)(1992): Diez textos básicos de Ciencia Política, Ariel, Barcelona. Botella, J.; Cañeque, C. y Gonzalo, E. (eds.)(1994): El pensamiento político en sus textos, Tecnos, Madrid. De Blas, A. y Pastor, J. (coords.)(1997): Fundamentos de Ciencia Política, UNED, Madrid. Del Aguila, R., Vallespín, F. et al. (1998): La democracia en sus textos, Alianza, Madrid. Ferrando Badía, J. (1988): Estudios de Ciencia Política y de Teoría Constitucional, Tecnos, Madrid. García Cotarelo, R. y Paniagua Soto, J.L. (comps) (1987): Introducción a la Ciencia Política, UNED, Madrid. Goodin, R. y Klingemann, H-D. (2001): Nuevo manual de Ciencia Política, Istmo, Madrid. Meny, I. y Thoenig, J.C. (1992): Las Políticas Públicas, Ariel, Barcelona. Máiz, R. (comp.)(2001): Teorías políticas contemporáneas, Tirant lo Blanch, Valencia. Molina, I. (colabora Santiago Delgado)(1998): Conceptos fundamentales de Ciencia Política, Alianza, Madrid. Olías de Lima, B. (coord.)(2001): La Nueva Gestión Pública, Prentice Hall, Madrid. Olmeda Gómez, J.A. (1999): Ciencia de la Administración. Volumen I. Teoría de la Organización y Gestión Pública, UNED, Madrid. Olmeda Gómez, J.A. y Parrado Díez, S. (2000): Ciencia de la Administración. Volumen II. Los Sistemas Administrativos, UNED, Madrid. Pasquino, G. et al. (1992): Manual de Ciencia Política, Alianza, Madrid. Pastor, M. (comp.)(1989): Ciencia Política, McGraw Hill, Madrid. Pastor, M. (coord.)(1994): Fundamentos de Ciencia Política, McGraw-Hill, Madrid. Subirats, J. (1989): Análisis de políticas públicas y eficacia de la Administración, MAP, Madrid. Vilas Nogueira, J. (1994): Introducción a la Ciencia Política, Tórculo Edicións, Santiago de Compostela. Villoria Mendieta, M. y del Pino Matute, E. (1997): Manual de gestión de recursos humanos en las administraciones públicas, Tecnos, Madrid.

MANUAIS NECESARIOS PARA PREPARAR A ASIGNATURA (de calquera das edicións disponibles) MANUAL A. Caminal Badía, M. (coord.)(2006): Manual de Ciencia Política, Tecnos, Madrid. MANUAL B. Del Aguila, R. (ed.)(2003): Manual de Ciencia Política, Trotta, Madrid. MANUAL C. Uriarte, E. (2002): Introducción a la Ciencia Política, Tecnos, Madrid. MANUAL D. Vallés, J.M. (2000):

Ciencia Política. Una Introducción, Ariel, Barcelona. BIBLIOGRAFÍA GENERAL (INTRODUCCIÓN A LA CIENCIA POLÍTICA) Artola, M. (1989): Textos fundamentales para la historia, Alianza, Madrid, Baena del Alcázar, M. (2000): Curso de Ciencia de la Administración. Volumen 1, Tecnos, Madrid. Ballart, X. y Ramió, C. (2000): Ciencia de la Administración, Tirant lo Blanch, Valencia. Bañón, R. y Carrillo, E. (1997): La nueva Administración Pública, Alianza, Madrid. Batlle, A. (recopilador)(1992): Diez textos básicos de Ciencia Política, Ariel, Barcelona. Botella, J.; Cañeque, C. y Gonzalo, E. (eds.)(1994): El pensamiento político en sus textos, Tecnos, Madrid. De Blas, A. y Pastor, J. (coords.)(1997): Fundamentos de Ciencia Política, UNED, Madrid. Del Aguila, R., Vallespín, F. et al. (1998): La democracia en sus textos, Alianza, Madrid. Ferrando Badía, J. (1988): Estudios de Ciencia Política y de Teoría Constitucional, Tecnos, Madrid. García Cotarelo, R. y Paniagua Soto, J.L. (comps) (1987): Introducción a la Ciencia Política, UNED, Madrid. Goodin, R. y Klingemann, H-D. (2001): Nuevo manual de Ciencia Política, Istmo, Madrid. Meny, I. y Thoenig, J.C. (1992): Las Políticas Públicas, Ariel, Barcelona. Máiz, R. (comp.)(2001): Teorías políticas contemporáneas, Tirant lo Blanch, Valencia. Molina, I. (colabora Santiago Delgado)(1998): Conceptos fundamentales de Ciencia Política, Alianza, Madrid. Olías de Lima, B. (coord.)(2001): La Nueva Gestión Pública, Prentice Hall, Madrid. Olmeda Gómez, J.A. (1999): Ciencia de la Administración. Volumen I. Teoría de la Organización y Gestión Pública, UNED, Madrid. Olmeda Gómez, J.A. y Parrado Díez, S. (2000): Ciencia de la Administración. Volumen II. Los Sistemas Administrativos, UNED, Madrid. Pasquino, G. et al. (1992): Manual de Ciencia Política, Alianza, Madrid. Pastor, M. (comp.)(1989): Ciencia Política, McGraw Hill, Madrid. Pastor, M. (coord.)(1994): Fundamentos de Ciencia Política, McGraw-Hill, Madrid. Subirats, J. (1989): Análisis de políticas públicas y eficacia de la Administración, MAP, Madrid. Vilas Nogueira, J. (1994): Introducción a la Ciencia Política, Tórculo Ediciones, Santiago de Compostela. Villoria Mendieta, M. y del Pino Matute, E. (1997): Manual de gestión de recursos humanos en las administraciones públicas, Tecnos, Madrid. MANUALES NECESARIOS PARA PREPARAR LA ASIGNATURA MANUAL A. Caminal Badia, M. (coord.)(2006): Manual de Ciencia Política, Tecnos, Madrid. MANUAL B. Del Aguila, R. (ed.)(2003): Manual de Ciencia Política, Trotta, Madrid. MANUAL C. Uriarte, E. (2002): Introducción a la Ciencia Política, Tecnos, Madrid. MANUAL D. Vallés, J.M. (2000): Ciencia Política. Una Introducción, Ariel, Barcelona.

Bibliografía complementaria	Se proporcionará aos estudantes ao longo do curso.
------------------------------------	--

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente
--

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Sistemas políticos comparados/615G01202

Análise de políticas públicas/615G01401

Observacións

Recoméndase ter cursada a materia "Introdución á Ciencia Política e da Administración" antes de matricularse en "Sistemas Políticos Comparados".
--

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías
--